

Klimatsmarta transporter för geologiska fältundersökningar – vilka metoder är bäst?

För att utföra geologiska fältundersökningar krävs vägtransporter av olika slag. Detta genererar växthusgasutsläpp och bidrar därmed till en ökad växthuseffekt. Idag använder branschen tunga lastbilar för att utföra transporterna, oavsett last och transportavstånd. Detta är inte hållbart och något som konsultföretaget Norconsult vill ändra på. Därför har en kartläggning gjorts över vilka utsläppsbesparingar som kan uppnås genom användning av andra transportmetoder istället.

Många konsultföretag inom samhällsbyggnad genomför geologiska fältundersökningar som ett första steg i sina projekt. För att göra detta används ofta en borrhigg för provtagningen. Borrhiggen kan väga flera ton och behöver därför transporteras med lastbil till och från utredningsområdet. Detta är precis den transportmetod som utgör branschstandarden idag. Borrhigg och personal transporteras i lastbil till och från utredningsområdet flera gånger under ett uppdrag, oavsett hur lång transportsträckan är. Detta bidrar till stora utsläpp av växthusgaser och kan därmed utgöra en stor andel av ett företags klimatavtryck. Så är fallet för konsultföretaget Norconsult. Detta är dock något de vill ändra på genom att använda andra alternativa transportmetoder istället.

För de alternativa transportmetoderna används istället en lastbil i kombination med en personbil. Lastbilen används för att transportera borrhiggen medan personbilen används för att transportera personalen. Det som skiljer denna transportmetod från branschstandarden är att borrhiggen endast transporteras till utredningsområdet en gång. Resterande nödvändiga transporter av personal sker alltså med en vanlig bil. På så sätt kör man kortare sträckor med lastbil vilket leder till minskade utsläpp av växthusgaser. För att minska klimatpåverkan ännu mer så kan man välja att köra lastbilar och personbilar som drivs av biodrivmedel eller el. Hur mycket växthusgasutsläpp som Norconsult sparar genom dessa alternativa transportmetoder har då bland annat utretts genom klimatberäkningar ur ett livscykelperspektiv.

Utredning visar att de nya transportmetoderna kan leda till att växthusgasutsläppen blir 2–7 gånger mindre. Variationen i minskningen beror på att olika typer av fordon och drivmedel kan användas för transporterna, till exempel dieslbilar, plug-in hybrider och elbilar. Vilken slags bil och vilka slags drivmedel som leder till minst utsläpp av växthusgaser har också utretts. Resultaten visar då att ren biodiesel (HVO100) och el är de bästa alternativen när det kommer till drivmedel. En kanske oväntad upptäckt från utredningen var att plug-in hybrider inte är så klimatsmarta som man tror och att vanliga dieslbilar kan vara jämförbara vid geologiska fältundersökningar, sett ur en klimatsynpunkt.

Med dessa resultat i handen så kan det förhoppningsvis ske en förändring inom branschens transportmetoder. Att kombinera användningen av lastbil med personbil som drivs av förnybara drivmedel för transporter till och från geologiska fältundersökningar kan bli den nya branschstandarden. Detta skulle inte bara gynna företaget som Norconsult att uppnå sina egna miljö- och klimatmål, men även arbetet mot ett klimatneutralt Sverige år 2045.